

Handläggare
Venos Taki
Telefon: 08-50803072

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om språksatsning inom äldreomsorgen

Svar på remiss till kommunstyrelsen KS 2024/158

Förvaltningens förslag till beslut

- Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar detta till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Järva stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig över en motion från Sverigedemokraterna, vilken inkom 2024-06-18 från kommunstyrelsen.

I motionen menar ledamöter för Sverigedemokraterna (SD) att det är en rättighet för den enskilde att förstå och bli förstådd av medarbetarna. Vidare uppger skribenterna att många medarbetare i äldreomsorgen har bristfälliga kunskaper i svenska, vilket riskerar att skapa otrygghet för den enskilde. Äldreomsorgens medarbetare behöver ha mycket goda språkkunskaper i svenska. Ledamöterna föreslår att nämnderna ges i uppdrag att stärka språksatsningarna inom äldreomsorgens verksamheter.

Förvaltningen ställer sig positiva till språksatsningar vilket går i linje med stadens övergripande målbeskrivning om att Stockholmska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet. Inom stadens och förvaltningens verksamheter sker löpande språksatsningar utifrån budgetuppdrag och identifierat behov. Språklyftet är en framgångsrik pågående satsning i staden för att utveckla kunskaperna i yrkessvenska och stärka medarbetarna i att våga prata och skriva på svenska.

Järva stadsdelsförvaltning
Avdelningen för äldre, funktionsnedsättning
och socialpsykiatri

Elinsborgsbacken 3
Box 4066
163 04 Spånga
Växel 08 508 01 000
Fax
jarva@stockholm.se

Bakgrund

Motionen har remitterats till Järva stadsdelsnämnd från kommunstyrelsen för yttrande senast 25 oktober 2024. Motionen inkom till kommunfullmäktige 2024-01-29. Övriga remissinsatser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, äldrenämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Kommunal i Stockholm.

Ärendet

Av motionen från Sverigedemokraternas ledamöter Linneá Vinge och Liliane Åkerlund framkommer att äldre ska känna en hög livskvalitet och vara trygga med att den kommunala servicen är i världsklass. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet men även säkerhet. Att kunna förstå och bli förstodd av medarbetarna ska vara en rättighet för den enskilde. Vidare menar ledamöterna att många medarbetare i äldreomsorgen har bristfälliga kunskaper i svenska, vilket riskerar att skapa otrygghet för den enskilde. Därför behöver äldreomsorgens medarbetare ha mycket goda språkkunskaper i svenska. Sverigedemokraternas ledamöter framhäver att staden måste intensifiera arbetet med språklyftet inom äldreomsorgen.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge berörda nämnder i uppdrag att;

1. Säkerställa att samtliga omsorgsgivare enligt SoL och LSS ska uppnå SVA 1.
2. Verka för att höja språkraven i äldreomsorgen till SVA 2.
3. Implementera språktest vid nyrekrytering av personal.
4. Tills ovanstående uppnåtts verka för att det ska finnas personal med mycket goda språkkunskaper i svenska vid samtliga arbetspass.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt HR-avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiva till språksatsningar inom äldreomsorgens verksamheter. Förvaltningen upplever att språksatsningar inom staden är pågående utifrån nuvarande budgetuppdrag. Äldreförvaltningen ansvarar tillsammans med vuxenutbildning för språklyftet som är en verksamhetsförlagd utbildning i yrkessvenska för stadens verksamheter.

Medarbetare som deltagit i språklyftet har uppskattat detta och chefer ser att språklyftet gett goda resultat i verksamheterna. Förvaltningens verksamheter har även utbildade språkombud. Språkombuden finns som stöd för kollegor och erbjuder stöd vid skriftlig och muntlig kommunikation.

Om Språklyftet

Språklyftet har som syfte utveckla kunskaperna i yrkessvenska och ska bidra till att medarbetarna vågar både prata och skriva på svenska. Inriktningen och innehållet i undervisningen planeras utifrån det stöd verksamheten och gruppen behöver. Språklyftet har genomförts i sju terminer. Undervisningen är verksamhetsförlagd

och omfattar 15 tillfällen. Under kursen får medarbetare läsa, skriva, analysera och diskutera olika texter, titta på filmer och spela rollspel. Läraren går t.ex. igenom värdegrund, att hitta lämpliga begrepp eller fraser vid dokumentation och hur genomförandeplaner utformas. Undervisningen har även handlat om kroppsspråk och bemötande i mötet med omsorgstagare. Medarbetarna har utifrån behovet i Järva fått undervisning i SBAR (Situation, Bakgrund, Aktuell bedömning, Rekommendation) vilken är en kommunikationsmodell i arbetet med omsorgstagare.

Kompetenskrav

Förvaltningen menar att kompetenskraven inom äldreomsorg och LSS ska vara desamma inom staden. Kompetenskraven bör innefatta goda kunskaper i svenska både i tal och skrift. Den skyddade yrkestiteln undersköterska samt befattningen stödassistent innefattar idag språkrav SVA 1. Detta innebär att det redan idag finns personal med goda språkkunskaper i svenska vid samtliga arbetspass. Utifrån uppdrag och dokumentationskrav bedöms inte krav på SVA 2 nödvändigt, men behov av ökade kunskaper i yrkesrelaterade termer och vardagskommunikation finns.

Språkkunskaper bedöms och undersöks idag inom ramen för stadens rekryteringsprocess, där intervjumomentet och referenstagning är två verktyg för detta. Urvalsfrågor med stöd av stadens rekryteringssystem, där den arbetssökande skriver i fritext, är ytterligare ett verktyg att utvärdera språkkunskaperna. Språktest utöver detta bedöms inte nödvändigt.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om ett språklyft inom äldreomsorgen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2024-10-09
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2024-10-08